

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 2 października 2017 r.

Sąd Apelacyjny w Krakowie – I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Teresa Rak
Sędziowie:	SSA Zbigniew Ducki SSA Grzegorz Krężolek (spr.)
Protokolant:	st.sekr.sądowy Katarzyna Wilczura

po rozpoznaniu w dniu 2 października 2017 r. w Krakowie na rozprawie

sprawy z powództwa M. M. (1)

przeciwko (...) Bank (...) Spółce Akcyjnej w W.

o pozbawienie tytułów wykonawczych wykonalności

na skutek apelacji powódki

od wyroku Sądu Okręgowego w Krakowie

z dnia 18 października 2016 r. sygn. akt I C 80/16

1. oddala apelację;

2. zasądza od powódki na rzecz strony pozwanej kwotę 18 750 zł (osiemnaście tysięcy siedemset pięćdziesiąt złotych) tytułem kosztów postępowania apelacyjnego.

SSA Zbigniew Ducki SSA Teresa Rak SSA Grzegorz Krężolek

Sygn. akt I ACa 243 / 17

UZASADNIENIE

Powódka M. M. (1), w pozwie przeciwko (...) Bank (...) S.A. z siedzibą w W. wniosła w oparciu o art. 840 § 1 k.p.c. o pozbawienie w całości wykonalności tytułów wykonawczych:

- bankowego tytułu egzekucyjnego z dnia 20.08.2014 r. wydanego przez wierzyciela (...) Bank (...) S.A., nr (...) (...) / (...) przeciwko niej, maksymalnie do kwoty 3.958.240,00 CHF, zaopatrzonego w klauzulę wykonalności nadaną przez Sąd Rejonowy dla K. Ś. w K., w dniu 9.09.2014 r., sygn. akt I Co 1549/14/S,

- bankowego tytułu egzekucyjnego z dnia 20.08.2014 r. wydanego przez (...) Bank (...) S.A. nr (...) / (...) / (...) przeciwko niej , maksymalnie do kwoty 1.874.480,00 CHF, zaopatrzonego w klauzulę wykonalności nadaną przez Sąd Rejonowy dla K. Ś. w K., Wydział I Cywilny w dniu 9.09.2014 r., sygn. akt I Co 1549/14/S,

- bankowego tytułu egzekucyjnego z dnia 20.08.2014 r. wydanego przez wierzyciela (...) Bank (...) S.A., nr (...) (...) (...) przeciwko powódce , maksymalnie do kwoty 393.560,00 CHF, zaopatrzonego w klauzulę wykonalności nadaną przez Sąd Rejonowy dla K. Ś. w K., Wydział I Cywilny w dniu 9.09.2014 r., sygn. akt I Co 1549/14/S.

Domagała się także obciążenia banku kosztami procesu.

Motywuując żądanie wskazała , iż jej zobowiązania, stwierdzone podważanymi tytułami, wynikają z umowy pożyczki i dwóch umów kredytu zawartych odpowiednio w dniach 9 lipca i 17 października 2008r.

Kwoty udzielonych pożyczki i kredytów denominowane zostały we frankach szwajcarskich , a wobec znacznej zmiany siły nabywczej pieniądza, powódka nie była w stanie spłacać należności z nich wynikających.

Podnosiła ponadto , iż w powołanych umowach zawarte została tzw. klauzule spreadowe stanowiące postanowienia niedozwolone, w oparciu o które należności banku z tytułu rat stanowić musiały równowartość w złotych polskich, przy czym równowartość ta ustalana była według kursu sprzedaży waluty obcej obowiązującej u strony pozwanej.

Ponieważ przez dłuższy czas pozbawiona była możliwości spłaty kredytu w walucie określonej w umowach, zmuszona była uiszczać wyższe kwoty na poczet rat, wobec czego pozbawiona była możliwości efektywnego ograniczania skali zobowiązań umownych.

Ta konsekwencja doprowadziła do sytuacji w której strona pozwana , w jej ocenie niezasadnie najpierw wypowiedziała wszystkie umowy , a następnie postawiła należności z nich wynikające w stan wymagalności , czego końcowym efektem było wystawienie przez nią , obecnie kwestionowanych bankowych tytułów egzekucyjnych / wykonawczych /

Odpowiadając na pozew (...) Bank (...) SA , domagał się oddalenia powództwa oraz obciążenia przeciwniczki procesowej kosztami postępowania.

W swoim stanowisku wskazywał , że obecnie dochodzone roszczenie jest drugim wniesionym przez M. M. (1) przeciwko bankowi.

W pierwszym , prawomocnie oddalonym , domagała się ustalenia nieważności umów pożyczki i kredytowych , na podstawie których zostały wystawione tytuły bankowe , których obecnie pozbawienia wykonalności żąda.

Celem zawarcia każdej z umów było uzyskanie środków finansowych na spłatę ówczesnie regulowanych przez M. M. innych zobowiązań kredytowych - kredytów hipotecznych , udzielonych jej przez inne banki w złotówkach.

Powódka zatem świadomie zdecydowała o zastąpieniu kredytów udzielonych jej w złotych, umową pożyczki oraz umową kredytów, kierując się w tym zakresie znacznie mniejszymi kosztami związanymi z zaciągnięciem tych zobowiązań wobec pozwanego, w porównaniu z kosztami dotąd ją z tytułu kredytów , obciążającymi.

Według stanowiska pozwanego banku rzeczywistą przyczyną powstania zaległości w spłacie zobowiązań po stronie powódki było bardzo znaczne zmniejszenie dochodów osiąganych przez nią działalności gospodarczej, spowodowane niepowodzeniem szeregu planowanych inwestycji, co przyznała w uprzednio zakończonym postępowaniu sądowym z udziałem stron.

Pozwany wobec zarzutu abuzywności klauzul umownych , wskazał , iż powódka miała możliwość spłaty swych zobowiązań w walucie pożyczki i kredytów, tj. we frankach szwajcarskich i z możliwości tej w pełni korzystała.

Wyrokiem z dnia 18 października 2016r , Sąd Okręgowy w Krakowie :

- oddalił powództwo [pkt I] oraz

- zasądził od powódki na rzecz strony pozwanej kwotę 7217 zł , tytułem zwrotu kosztów procesu [pkt II sentencji wyroku] .

Sąd I instancji ustalił następujące fakty istotne dla rozstrzygnięcia :

W dniu 9 lipca 2008 r. powódka zawarła z poprzednikiem prawnym pozwanego z (...) Bank (...) S.A. w W. (poprzednik (...) Bank (...) S.A. – umowę pożyczki nr (...) \ (...), w kwocie 1.979.120,00 CHF.

Okres kredytowania ustalono do dnia 4 lipca 2023 r. Według zapisów umowy, oprocentowanie pożyczki było zmienne i stanowiło sumę stopy referencyjnej LIBOR 3M dla CHF stosowanej dla kredytów trzymiesięcznych na rynku międzybankowym z przedostatniego dnia roboczego miesiąca poprzedzającego kwartał kalendarzowy i stałej marży Banku wynoszącej 1,50 punktów procentowych. Jej spłata miała następować w 180 równych ratach kapitałowo – odsetkowych z odsetkami naliczanymi od faktycznego stanu zadłużenia na rachunek pożyczki w drodze obciążenia przez Bank rachunku pożyczkobiorcy prowadzonego przez Bank. Za datę spłaty uznano dzień zaksięgowania przez Bank środków na rachunku pożyczki.

Zgodnie z zapisem pkt 12 umowy w przypadku pożyczek w walutach obcych do przeliczenia kwoty spłaty pożyczki wyrażonej w złotych na walutę pożyczki stosuje się kurs sprzedaży określony w obowiązującej w Banku (...) kursów kupna i sprzedaży waluty polskiej w stosunku do walut obcych” z dnia wpływu środków. Jednocześnie powódka jako pożyczkobiorca złożyła oświadczenie, że jest świadoma dodatkowego ryzyka, jakie ponosi w związku z zaciągnięciem pożyczki w walucie obcej oraz, iż w przypadku niekorzystnej zmiany kursu waluty polskiej w stosunku do waluty pożyczki zarówno kwota w złotych stanowiąca równowartość kwoty pożyczki w walucie pożyczki jak i kwota w złotych , stanowiąca równowartość raty w walucie, w jakiej została udzielona, ulegają zwiększeniu.

Zgodnie z zapisem ust. 14 umowy pożyczkobiorca mógł po dokonaniu wypłaty pożyczki złożyć wnioski o dokonanie zmiany waluty , na walutę oferowaną w Banku dla pożyczek konsumpcyjnych. Zmiana waluty pożyczki wymagała zawarcia pisemnego aneksu do umowy . Przeliczenie kwoty pożyczonego kapitału oraz należnego oprocentowania, prowizji, kosztów i opłat na nowo wybraną walutę następowało w dniu zmiany umowy , według kursu właściwego dla danego rodzaju transakcji (sprzedaży albo zakupu przez Bank waluty obcej) przy zastosowaniu kursów opublikowanych w „Tabeli kursów kupna i sprzedaży waluty polskiej w stosunku do walut obcych” obowiązujących w Banku.

Zgoda na zmianę waluty była uzależniona m.in. od pozytywnej oceny zdolności kredytowej powódki. Zapis pkt. 16 ppkt. 6 umowy przewidywał, że trzy przewalutowania nie wiązały się z koniecznością uiszczenia przez pożyczkobiorcę prowizji na rzecz banku.

Wedle stanu na dzień zawarcia umowy pożyczki miesięczna rata kapitałowo - odsetkowa uiszczana przez M. M. (1) wynosiła 14.920,72 CHF. Przez cały okres obowiązywania umowy powódka nie złożyła wniosku o przewalutowanie.

Pożyczka udzielona została celem spłaty kredytu mieszkaniowego w Banku (...) S.A. udzielonego na podstawie umowy nr (...) z dnia 27 sierpnia 2007 r. , zaciągniętego na zakup nieruchomości położonej w K. przy ul. (...) w postaci lokalu niemieszkalnego oznaczonego jako „(...)”, obj. księgę wieczystą o nr (...).

Do umowy strony zawarły łącznie 5 aneksów. Aneksem nr (...) z dnia 31 sierpnia 2009 r. strony zmodyfikowały zapis pkt. 12 umowy pożyczki w ten sposób, że dodano postanowienie, zgodnie z którym za zgodą Banku pożyczkobiorca mógł dokonywać spłaty rat pożyczki także w inny sposób, w tym w szczególności dokonywać spłaty w innej walucie obcej niż waluta pożyczki.

Aneks nr (...) z dnia 11 czerwca 2010 r. został zawarty w związku z niespłaceniem przez powódkę wymagalnego kapitału w kwocie 24.984,89 CHF, który został prześięgowany na konto kapitału niewymagalnego, a pozwany Bank udzielił powódce trzymiesięcznej karencji w spłacie kapitału począwszy od raty płatnej w dniu 5 lipca 2010 r.

Aneks nr (...) z dnia 15 kwietnia 2011 r. strony zawarły w związku z niespłaceniem przez powódkę wymagalnego kapitału w kwocie 20.769,93 CHF, który prześięgowano na konto kapitału niewymagalnego i na wniosek powódki dokonano wydłużenia okresu kredytowania ze 180 miesięcy do 240 miesięcy, tj. do dnia 4 lipca 2028 r.

Aneks nr (...) do umowy strony zawarły wobec niespłacenia przez powódkę wymagalnego kapitału w kwocie 29.154,71 CHF. Kapitał ten został prześięgowany na konto kapitału niewymagalnego, a pozwany Bank udzielił Powódce sześciomiesięcznej karencji w spłacie pożyczki, począwszy od raty płatnej w dniu 4 listopada 2011 r.

Aneksem nr (...) strony wprowadziły do umowy postanowienia tego rodzaju, że zostało ustanowione dodatkowe zabezpieczenie w postaci cesji praw i obowiązków powódki z umowy najmu lokalu niemieszkalnego (...) przy ul. (...) w K.. Nadto pozwany Bank wyraził zgodę na obniżenie rat kapitałowo - odsetkowych do kwoty 5.000,00 CHF w okresie od 4 maja 2012 roku do 4 października 2016 r.

W dniu 17 października 2008 r. powódka zawarła z pozwanym bankiem umowę kredytu nr (...) \ (...), na podstawie której został jej udzielony kredyt w kwocie 196.780,00 CHF na refinansowanie zadłużenia powódki z tytułu kredytu mieszkaniowego udzielonego przez Bank (...) S.A. na podstawie umowy nr (...), a który został przez powódkę przeznaczony na zakup nieruchomości położonej przy ul. (...) w K..

Zgodnie z zapisem pkt 2.2.1 umowy kredytobiorca w każdym czasie mógł złożyć wniosek o zmianę waluty na walutę, w której bank oferuje danego rodzaju kredyty. Stosownie do zapisów pkt 2.3.1 umowy w przypadku kredytu walutowego należności banku, wyrażone w walucie kredytu, bank pobiera przez obciążenie rachunku bieżącego kwotą w złotych, stanowiącą ich równowartość. Równowartość kwoty w złotych ustala się według kursu sprzedaży waluty obcej, obowiązującego w banku na podstawie Tabeli Kursów, na dwa dni robocze przed datą wymagalności każdej należności strony pozwanej. Za zgodą banku pożyczkobiorca mógł dokonywać spłaty rat kredytu walutowego także w inny sposób, w tym w szczególności dokonywać spłaty w walucie kredytu lub w innej walucie obcej.

Przy zawarciu umowy M. M. złożyła oświadczenie o poddaniu się egzekucji, na podstawie przepisów prawa bankowego w zakresie roszczeń kredytodawcy wynikających bezpośrednio z umowy kredytu do kwoty 393.560,00 CHF. Oświadczyła także, że jako kredytobiorca jest świadoma dodatkowego ryzyka, jakie ponosi w związku z zaciągnięciem kredytu w walucie obcej (ryzyko kursowe) oraz, iż w przypadku niekorzystnej zmiany kursu waluty w jakiej został udzielony kredyt, zarówno kwota w złotych stanowiąca równowartość kwoty kredytu w jego walucie jak i kwota w złotych stanowiąca równowartość raty w walucie, w jakiej został on udzielony, ulegnie zwiększeniu.

Do umowy strony zawarły łącznie trzy aneksy.

Na podstawie aneksu nr (...) z dnia 23 marca 2009 r., strony zgodnie powróciły do pierwotnego terminu spłaty kredytu, tj. do dnia 4 listopada 2038 r.

Aneksem nr (...) z dnia 31 sierpnia 2009 r. dokonały zmiany pkt. 2.3.1 części II umowy, w ten sposób, że kredytobiorca mógł dokonywać spłaty rat kredytu w walucie kredytu. Spłata mogła być dokonywana wyłącznie w formie bezgotówkowej.

Aneksem nr (...) z dnia 27 października 2011 r. strony powróciły do pierwotnego terminu spłaty kredytu, tj. do dnia 4 listopada 2038 r.

W dniu 17 października 2008 r. powódka zawarła ze stroną pozwaną umowę kredytu nr (...) \ (...), na podstawie której został jej udzielony kredyt w kwocie 937.240,00 CHF. Środki uzyskane z tego tytułu posłużyły powódce na spłatę zadłużenia z tytułu kredytu hipotecznego udzielonego przez (...) Bank S.A. na podstawie umowy nr (...).

Okres kredytowania ustalono do dnia 4 listopada 2038 r. Oprocentowanie było oprocentowaniem zmiennym i stanowiło sumę stopy referencyjnej LIBOR 3M dla CHF stosowanej dla kredytów trzymiesięcznych na rynku bankowym oraz stałej marży banku, wynoszącej 0,95 punktów procentowych.

Zgodnie z pkt. 2.2.1 umowy kredytobiorca mógł w każdym czasie złożyć wniosek o zmianę waluty kredytu na walutę, w której bank oferuje danego rodzaju kredyty. Zgoda na zmianę waluty była uzależniona m.in. od pozytywnej oceny zdolności kredytowej kredytobiorcy.

Stosownie do zapisów pkt 2.3.1 umowy w przypadku kredytu walutowego należności banku, wyrażone w walucie kredytu, bank pobiera przez obciążenie rachunku bieżącego kwotą w złotych, stanowiącą ich równowartość. Równowartość kwoty w złotych ustala się według kursu sprzedaży waluty obcej, obowiązującego w banku na podstawie Tabeli Kursów, na dwa dni robocze przed datą wymagalności każdej należności banku. Za zgodą Banku kredytobiorca mógł dokonywać spłaty rat kredytu walutowego także w inny sposób, w tym w szczególności dokonywać spłaty w walucie kredytu lub w innej walucie obcej.

Przy zawarciu umowy powódka złożyła oświadczenie, że jako kredytobiorca jest świadoma dodatkowego ryzyka, jakie ponosi w związku z zacięgnięciem kredytu w walucie obcej oraz, iż w przypadku niekorzystnej zmiany kursu waluty w jakiej został udzielony kredyt, zarówno kwota w złotych stanowiąca równowartość w walucie kredytu jak i kwota w złotych stanowiąca równowartość raty w walucie, w jakiej został udzielony kredyt, ulegnie zwiększeniu.

Do niniejszej umowy strony zawarły łącznie 7 aneksów.

Aneks nr (...) z dnia 23 marca 2009 r. strony powróciły do pierwotnego terminu spłaty kredytu, tj. do dnia 4 listopada 2038 roku.

Aneksem nr (...) z dnia 31 sierpnia 2009 r. zmieniły pkt. 2.3.1 części II umowy kredytu w ten sposób, że kredytobiorca mógł dokonywać spłaty rat kredytu w walucie kredytu, taka spłata mogła być dokonywana wyłącznie w formie bezgotówkowej.

Aneks nr (...) z dnia 27 października 2011 r. przewidywał powrót do pierwotnego terminu spłaty kredytu, tj. do dnia 4 listopada 2038 r.

Aneks nr (...) z dnia 9 marca 2012 r. strony zawarły w związku z niespłaceniem przez powódkę wymagalnego kapitału w kwocie 6.843,90 CHF, który został przeksięgowany na konto kapitału niewymagalnego, a bank udzielił powódce sześciomiesięcznej karencji w spłacie kapitału kredytu, począwszy od raty płatnej w dniu 5 marca 2012 r.

Aneksem nr (...) z dnia 7 sierpnia 2012 r. wprowadzono do umowy kredytu dodatkowe zabezpieczenie w postaci cesji praw i obowiązków z umowy najmu domu jednorodzinnego położonego na nieruchomości oznaczonej jako działka nr ewid. (...) w K., przy ul. (...), nadto bank wyraził zgodę na obniżenie rat kapitałowo - odsetkowych do kwoty 2.300,00 CHF w okresie od 4 września 2012 r. do 5 sierpnia 2013 r.

Aneksem nr (...) z dnia 29 sierpnia 2012 r. zmodyfikowano § 3 pkt 3 aneksu nr (...) do umowy.

Kolejny aneks nr (...) do umowy z dnia 15 października 2013 r. został zawarty w związku z niespłaceniem przez powódkę wymagalnego kapitału w kwocie 5.479,81 CHF, który został przeksięgowany na konto kapitału niewymagalnego. Strona pozwana wyraziła także zgodę na obniżenie rat kapitałowo - odsetkowych do kwoty 2.300,00 CHF w okresie od 4 października 2013 roku do 4 września 2014 r.

Z dalszych ustaleń Sądu I instancji wynika, że niespełna rok po zawarciu umów M. M. (1) zaczęła mieć zaległości w spłacie zobowiązań kredytowych.

Powódka zwracała się kilkakrotnie do banku z wnioskiem o przedłużenie spłaty kredytu, jego zawieszenie lub o zmianę wysokości rat poprzez ich obniżenie. Wnioski te motywowowała wzrostem kursu franka szwajcarskiego, jak też

niepowodzeniem swoich zamierzeń inwestycyjnych. Wskazywała m.in., że w lokalu usługowym przy ul. (...), którego zakup był refinansowany umową pożyczki, została rozpoczęta działalność o charakterze klubowo - rozrywkowym, która po wcześniejszej analizie miała przynosić przychód wystarczający na pokrycie bieżących kosztów z tytułu prowadzenia, jak również miesięcznych zobowiązań względem strony pozwanej.

Niestety z powodu nieodpowiedniego doboru menedżera zarządzającego klubem oraz niekompletnej kadry pracowniczej klub nie przynosił oczekiwanych przychodów. Z tego powodu powódka zmuszona była do zmiany wizerunku lokalu oraz zmiany całego personelu. Jej niepowodzenie w biznesie jest wynikiem załamania się rynku nieruchomości, ogólnego kryzysu gospodarczego, zawarcia nieudanych kontraktów oraz dużym obciążeniem niespłaconych kredytów hipotecznych, zaciągniętych na rozwój działalności.

Wdrożona przez stronę pozwaną restrukturyzacja zobowiązań powódki nie przyniosła spodziewanej poprawy w zakresie ich wykonywania przez dłużniczkę.

Wobec ostatecznego zaprzestania spłaty zadłużenia z tytułu zawartych umów bank, w pismach z dnia 14 marca 2014 r. złożył oświadczenia o wypowiedzeniu ich wypowiedzeniu z zachowaniem trzydziestodniowego okresu.

W związku z tymi wypowiedzeniami strona pozwana wystawiła przeciwko powódce: ---- bankowy tytuł egzekucyjny nr (...) z dnia 20 sierpnia 2014 r., odnoszący się do pierwszego ze zobowiązań kredytowych, w którym stwierdzono wysokość zobowiązania powódki, w dacie dokonania tej czynności, w kwocie 168.351,59 CHF,

- bankowy tytuł egzekucyjny nr (...) z dnia 20 sierpnia 2014 r., odnoszący się do umowy pożyczki, w którym stwierdzono wysokość zobowiązania powódki w dacie jego wystawienia, w kwocie 1.759.950,85 CHF oraz

- bankowy tytuł egzekucyjny nr (...) z dnia 20 sierpnia 2014 r., odnoszący się do drugiej z umów kredytowych, w którym stwierdzono wysokość zobowiązania powódki w tej samej, co poprzednio dacie, w wysokości 872.012,40 CHF.

Postanowieniem z dnia 9 września 2014 roku, sygn. akt I Co 1549/14/S, Sąd Rejonowy dla K. Ś. w K. nadał klauzulę wykonalności wszystkim wskazanym wyżej tytułom, przy czym w zakresie (...) nr (...) maksymalnie do kwoty 1.874.480 CHF, w zakresie (...) nr (...) maksymalnie do kwoty 3.958.240 CHF i w zakresie (...) nr (...) maksymalnie do kwoty 393.560 CHF.

Ponadto Sąd Okręgowy ustalił, że M. M. (1) w 2014 r. wystąpiła z pozwem przeciwko (...) Bank (...) S.A., w którym wniosła o stwierdzenie nieważności tych trzech umów, a ewentualnie o zmianę treści stosunku prawnego łączącego powódkę z pozwanym bankiem wynikającego z każdej z nich poprzez oznaczenie przez Sąd w oparciu o art. 357 (1) k.c. wysokości świadczenia powódki z tytułu każdej, które pozostało do uregulowania przez nią na dzień wniesienia pozwu. Sumy te miały by w ten sposób ukształtowane przez Sąd aby doszło do przeliczenia kwot udzielonych we frankach szwajcarskich i pożyczki udzielonej w tej walucie na złote, uwzględniając przy tym kurs franka szwajcarskiego z dnia podpisania umowy oraz wysokość dotychczas spłaconych przez powódkę rat.

Motywuując te żądania zarzucała wówczas, że przedmiotem zawartych umów był produkt złożony, o charakterze spekulacyjnym, niedostosowany do profilu ryzyka osoby, która zaciągnęła zobowiązania kredytowe. Przy tym strona pozwana bardzo nieprecyzyjnie uregulowała zasady obliczania spreadu i miała wobec tego możliwość ustalania kursu franka szwajcarskiego na dowolnym poziomie. Przez to M. M. nie była również w stanie realnie ocenić kosztu kredytu podczas podpisywania umów, a bank mógł wybrać dowolne i nie poddające się weryfikacji kryteria ustalania kursów kupna i sprzedaży franka szwajcarskiego, stanowiących narzędzie indeksacji kredytu i rat jego spłaty, wpływając na wysokość własnych korzyści finansowych. Te klauzule umowne rażąco naruszały zasadę równowagi kontraktowej stron na niekorzyść powódki jako konsumenta.

Wyrokiem z dnia 6 maja 2015 r. Sąd Okręgowy w K. oddalił powództwo w całości, a Sąd Apelacyjny w K., orzeczeniem z dnia 25 listopada 2015r, w sprawie I ACa 1163/15, oddalił apelację powódki.

Ocenę prawną roszczenia M. M. (1) Sąd I instancji rozpoczął od przedstawienia przesłanek normatywnych, w oparciu o które dłużnik może żądać pozbawienia wykonalności tytułu wykonawczego, który nie pochodzi od Sądu.

Następnie stojąc na stanowisku, iż po myśli art. 365 kpc jest związany treścią rozstrzygnięcia Sądu Okręgowego oraz Apelacyjnego w poprzednim postępowaniu zainicjowanym przez dłużniczkę strony pozwanej, ocenił, iż żaden z argumentów, na których opierało się jej obecne żądanie nie jest uzasadniony.

Przede wszystkim wskazał, że powódka, prowadząca działalność gospodarczą, w zakresie pośrednictwa w obrocie nieruchomościami i deweloperską, pożyczkę i kredyty denominowane we frankach szwajcarskich zaciągnęła działając z pełnym rozeznanieniem w celu uniknięcia wyższych kosztów kredytu wyrażonego w złotych polskich.

Znane jej było ryzyko dokonywania tego rodzaju czynności prawnych.

Ponadto po zawarciu aneksów do umów, uzyskała możliwość spłaty należności we frankach szwajcarskich co oznacza, że postanowienia tzw. klauzul spreadowych na których abuzywność powołuje się, pozostawały przez większą część obowiązywania umów bez wpływu na zakres jej zobowiązań, a co za tym idzie także oceny jej zdolności do ich terminowego regulowania.

Co więcej, z tej możliwości faktycznie skorzystała, spłacając je właśnie tylko w walucie w której były wyrażone tak pożyczka jak i obydwa kredyty.

Klauzule te zatem nie wpłynęły także na wysokość świadczeń umownych obciążających M. M., do której odwoływała się jako podstawy swojego żądania, skoro wyrażone w walucie obcej, w niej były też spłacane. Zatem powódka nie można zasadnie twierdzić, iż zdecydowały one o nieokreśloności rozmiaru ilościowego jej zobowiązań wynikających ze wszystkich trzech umów.

Podstawą rozstrzygnięcia o kosztach procesu była norma art. 98 §1 i 3 kpc i wynikająca z niej zasada odpowiedzialności za wynik sprawy.

W apelacji od tego orzeczenia powódka, kwestionując je w całości, w pierwszej kolejności domagała się jego zmiany i uwzględnienia żądania pozwu oraz obciążenia strony przeciwnej kosztami postępowania za obydwie instancje.

Jako wniosek ewentualny sformułowała żądanie wydania przez Sąd II instancji wyroku kasatoryjnego i przekazania sprawy Sądowi Okręgowemu do ponownego rozpoznania.

Środek odwoławczy został oparty na zarzucie procesowym naruszenia art. 227 kpc oraz 233 kpc., w sposób mający dla treści negowanego orzeczenia doniosłe znaczenie.

Motywy apelacji dowodzą, iż skarżąca skoncentrowała się wyłącznie na argumentacji dotyczącej naruszenia normy art. 233 kpc, przy czym, jak z nich wynikało w istocie zarzut ten dotyczył pierwszej jednostki redakcyjnej tego przepisu. Nie wskazywała bowiem w swoim stanowisku, na czym miałyby polegać błęd Sąd I instancji, w odniesieniu do zastosowania §2 tego przepisu.

Motywy te przekonują także, że zakwestionowanie przez M. M. sposobu zastosowania przez Sąd Okręgowy art. 233 §1 kpc opiera się na twierdzeniu, że w miejsce wymaganej przez art. 233 §1 kpc, zastąpił swobodną ocenę zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego oceną dowolną.

Ta nieprawidłowość doprowadziła zdaniem skarżącej do wadliwej oceny materialno prawnej roszczenia powódki.

Nie został bowiem, w jej ramach, uwzględniony wpływ jaki dla ważności zobowiązań umownych pozwanej wobec banku, które stały się podstawą wystawienia przez stronę pozwaną kwestionowanych tytułów wykonawczych, miały zawarte we wszystkich trzech umowach klauzule dotyczące tzw. spreadu walutowego, będące klauzulami abuzywnymi, w całym okresie trwania stosunków obligacyjnych.

Zdaniem M. M. (1) prawidłowa , swobodna ocena dowodów, oparta na ich całokształcie powinna doprowadzić do odmiennej niż zaprezentowana przez Sąd I instancji oceny prawnej , w ramach której uzasadnionym było przyjęcie , że ab initio umowy pożyczki oraz kredytowe były nieważne.

Taki skutek zawarcia w umowach tych klauzul , niezależnie od tego , że w czasie ich trwania powódka miała możliwość spłaty zobowiązań w walucie obecnej [we frankach szwajcarskich] powodował , że jej żądanie zgłoszone w pozwie jest usprawiedliwione. Jest takim dlatego , że zawierając umowy , jako konsument nie była w stanie określić rzeczywistej wysokości zobowiązań, które w ten sposób zaciągnęła.

W apelacji powódka złożyła także wniosek , [jak się ostatecznie okazało] o wezwanie do udziału w sprawie w charakterze interwenienta ubocznego po stronie powodowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością (...) w K..

Podmiot ten , zawiadomiony przez Sąd II instancji, nie skorzystał z tej możliwości.

Odpowiadając na apelację strona pozwana domagała się jej oddalenia i zasądzenia na swoją rzecz od skarżącej kosztów postępowania apelacyjnego.

Rozpoznając apelację , Sąd Apelacyjny rozważył :

Środek odwoławczy M. M. (1) nie jest uzasadniony i podlega oddaleniu.

W szczególności nie jest trafny żaden z zarzutów, na których opiera się jego konstrukcja.

W pierwszej kolejności jako chybiony, ocenić należy zarzut naruszenia art. 227 kpc.

Treść tej normy, zgodnie z którą przedmiotem dowodu są fakty mające dla rozstrzygnięcia istotne znaczenie , nie stanowi dla Sądu rozstrzygającego sprawę źródła jakiegokolwiek obowiązku o charakterze procesowym , który mógłby zostać przezeń naruszony.

Dlatego też w warunkach takich , kiedy zarzut niepoprawnego zastosowania tego przepisu o ile nie jest, przez apelującego łączony z naruszeniem innej [innych] norm natury procesowej , nie może być uznany za usprawiedliwiony.

Taka sytuacja ma miejsce w ocenianym środku odwoławczym.

O trafności takiej jego oceny dodatkowo przekonuje to , że w uzasadnieniu apelacji nie można odnaleźć żadnych argumentów , które miałyby wspierać pogląd przeciwny.

Nie można podzielić także drugiego z zarzutów apelacyjnych , który powołuje skarżąca.

Przypomnieć należy , odwołując się do utrwalonego i podzielanego przez skład Sądu Apelacyjnego rozstrzygającego sprawę , stanowiska Sądu Najwyższego , wypracowanego na tle wykładni art. 233 §1 kpc , iż skuteczne postawienie zarzutu naruszenia tego przepisu wymaga od strony wykazania na czym , w odniesieniu do zindywidualizowanych dowodów polegała nieprawidłowość postępowania Sądu, w zakresie ich oceny i poczynionych na jej podstawie ustaleń.

W szczególności strona ma wykazać dlaczego obdarzenie jednych dowodów wiarygodnością czy uznanie, w odróżnieniu od innych, szczególnego ich znaczenia dla dokonanych ustaleń , nie da się pogodzić z regułami doświadczenia życiowego i [lub] zasadami logicznego rozumowania , czy też przewidzianymi przez procedurę regułami dowodzenia.

Nie oparcie stawianego zarzutu na tych zasadach , wyklucza uznanie go za usprawiedliwiony, pozostając dowolną , nie doniosłą z tego punktu widzenia polemiką oceną i ustaleniami Sądu niższej instancji.

/ por. w tej materii , wyrażające podobne stanowisko , powołane tylko przykładowo, orzeczenia Sądu Najwyższego z 23 stycznia 2001, sygn. IV CKN 970/00 i z 6 lipca 2005 , sygn. III CK 3/05 , obydwie powołane za zbiorem Lex/

Analiza uzasadnienia tego zarzutu sformułowanego przez apelującą przekonuje , że powódka nawet nie stara się w nim tego rodzaju rzeczowej polemiki podjąć , wykazując na czym polega nieprawidłowość postępowania Sądu Okręgowego w zakresie oceny ale poprzestaje na przedstawieniu jej własnego stanowiska, co do znaczenia treści postanowień zawartych umów zawierających klauzule spreadowe dla ważności jej zobowiązań wobec banku jako takich, uznając , że odmienne stanowisko Sądu I instancji świadczy o realizacji stawianego zarzutu , wobec braku wszechstronności oceny dowodów , która doprowadziła do przekroczenia granic ich sądowej weryfikacji , określonych w art. 233 §1kpc.

Taka motywacja zarzutu z przyczyn wyżej wskazanych, wyklucza jego podzielenie jako uzasadnionego.

Ma to m. in. i tę konsekwencję , że ustalenia , które Sąd I instancji uczynił podstawą zaskarżonego wyroku , jako kompletne i poprawne , zostają przyjęte przez Sąd Apelacyjny za własne.

Odwołanie się do nich potwierdza także , że uznając roszczenie M. M. (1) za niezasadne , Sąd niższej instancji nie popełnił również błędu w zakresie oceny prawnej jej żądania.

W pierwszej kolejności należy wskazać , że na podstawie art. 365 kpc Sądy obu instancji rozstrzygające obecny spór stron , są związane prawomocnym rozstrzygnięciem Sądu Okręgowego w K. w sprawie I C 1998/14 , w ramach którego , przy aprobacie dla takiego stanowiska przez Sąd II instancji , została potwierdzona ważność zarówno umowy pożyczki jak i obu umów kredytu zaciągniętych przez M. M. u strony pozwanej. Równocześnie zostało wykluczone istnienie podstaw do tego aby zmienić treść stosunków prawnych wynikających z nich dla stron, na podstawie klauzuli rebus sic stantibus , co postulowała w ówczesnie w ocenianym również żądaniu ewentualnym, obecnie skarżąca.

Tym samym wykluczoną jest obecnie ponowna ocena zawartych w tych umowach klauzul spreadowych jako źródła nieważności tych czynności , co w swoim stanowisku apelacyjnym tak jest eksponowane przez powódkę, uznającą , że postanowienia te , wywoływały ten skutek ab initio , niezależnie od późniejszych zmian umów , w ramach których dłużniczka pozwanego banku mogła spłacać swoje zobowiązania w walucie obcej.

Należy też podzielić zapatrywanie prawne Sądu I instancji , który w ramach oceny roszczenia powódki jako bezzasadnego, wskazał po pierwsze , że zawarcie wszystkich trzech umów , na warunkach , które powódka świadomie przyjęła i aprobowała , także co do tego , że jej przyszłe zobowiązanie do spłat może ulec zwiększeniu w czasie, było działaniem w ramach działalności gospodarczej prowadzonej przez nią . Dokonała tych czynności aby pozyskać środki dla refinansowania wcześniej zaciągniętych w jej ramach zobowiązań kredytowych , na korzystniejszych w zakresie kosztów tego pozyskania , w porównaniu z kredytami złotowymi.

Po drugie i przede wszystkim, z ustaleń poczynionych w sprawie , które w tym zakresie nie były w apelacji negowane, wynika , że powódka spłacała zobowiązania wynikające z tych umów jedynie w walucie obcej , wobec czego jej odwoływanie się do braku możliwości określenia wysokości zobowiązań , wobec uprawnienia ich jednostronnego ustalenia przez bank w trakcie trwania umów , na podstawie mechanizmu opisanego przez postanowienia klauzul spreadowych , tym bardziej nie mogło być skuteczną podstawą dla pozbawienia negowanych przez nią tytułów , wykonalności.

Z podanych przyczyn , w uznaniu apelacji za bezzasadną , Sąd Apelacyjny orzekł o jej oddaleniu , na podstawie art. 385 kpc.

Podstawą rozstrzygnięcia o kosztach postępowania apelacyjnego była norma art. 98 §1 i 3 kpc.

Kwota należna z tego tytułu pozwanemu bankowi od przegrywającej spór powódki , uwzględniając określenie wartości przedmiotu zaskarżenia na rozprawie apelacyjnej przez pełnomocnika M. M., datę złożenia apelacji oraz to , że koszty poniesione przez stronę pozwaną wyczerpywały się w wypogodzeniu profesjonalnego pełnomocnika będącego radcą

prawnym , zostały ustalone na podstawie §2 pkt 9 w zw z §10 ust. 1 pkt 2 Rozporządzenia MS w sprawie opłat za czynności radców prawnych z dnia 22 października 2015 [DzU z 2015 poz. 1804 z późn. zm]

SSA Grzegorz Krężolek SSA Teresa Rak SSA Zbigniew Ducki